סטנוגרמה

סודי ביותר

פ ר ט י - כ ל
ישיבה כ/שכ"א של הממשלה
י"ג בטבת תשכ"א - 1.1.61

נכחו השרים: ל. אשכול - יו"ר, א. אבן, י. בורג, י. בן-אהרון, מ. בנטוב, י. ברזילי, מ. דיין, ג. יוספטל, פ. ספיר, פ. רוזן, ב.ש. שיטרית, ח.מ. שפירא.

נעדרו השרים: ד. בן-גוריון (ראש הממשלה)(בחופשה)
ג. מאיר (חולה)

כ. כ"ץ - מזכיר הממשלה

סדר היום:
166. עדותו של מר פ. לבון בפני ועדת החוץ והבטחון של הכנסת
167. ההכנות למשפט אייכמן
168. בקשת עו"ד י. סלומון למינוי ועדת חקירה בעניין הקצין הבכיר
169. מינוי מועצה לאומית לכוח אדם
170. תקנות להעלאת דמי שכירות בדירות ובבתי עסק
171. מינוי ועדה ציבורית לבדיקת חלוקת ההכנסה במשק הישראלי
172. מינוי חבר למינהלה של מרכז ההשקעות
173. מינוי נציב מים
174. הרשאה לפי חוק נכסי המדינה (מנהל ביה"ס לשרותי בזק - משרד הדואר)
175. הרשאה לפי חוק נכסי המדינה (משרד המשטרה)
176. אמנת המכס בדבר פנקסי מעבר לדוגמאות מסחריות
177. קבלת עיטור ע"י שגריר ישראל בבלגיה
178. השתתפות עובדי המדינה בהנהלת חברת מפעלים פטרוכימיים בע"מ
179. אישור התקנון של המרכז הישראלי לקידום תרבות האדם
180. תמיכת הממשלה במוסד סאלד למען הילד והנוער
181. חופשת ראש הממשלה

השר פ. רוזן:

יש כמה דברים דחופים שאני צריך להביא לידיעתכם: מכתב העורך דין סלומון בעניין גיבלי ויש לי שני דברים מאד דחופים בעניין אייכמן, אולי אני אקדים אותם.

בעניין אייכמן יש הצעה לסדר היום בכנסת בעניין שכר הטירחה של סרוואציוס. אמנם בינתיים נתפרסם מאמר ב"חרות", שהוא דווקא תומך בדבר זה, אבל אני רוצה לומר לכם שבהתאם למקובל אני אודיע, שאנו מוכנים לשלם שכר טירחתו של סרוואציוס.

השר י. בן-אהרון:

כאילו היה סניגור שמונה על ידי בית המשפט?

השר פ. רוזן:

לא כאילו מונה על ידי בית המשפט, אלא 20,000 דולר. היה מדובר על העניין כאן ולפי הצעתך הוחלט להשאיר ההכרעה לבן-גוריון, לשר האוצר ולי ואנו כך החלטנו.

השר י. בן-אהרון:

בקשתי להגיד זאת כהנמקה.

השר פ. רוזן:

אתה אינך יכול להבטיח הגנה מלאה ואחר כך למנוע ממנו הגנה, אני כבר אמרתי אז דבר זה, היום קשה לומר איזה דבר, כי הכל יתפרסם בעתונות. כאשר העניין התחיל וקיבלנו מכתב מהחברה הבין-לאומית של עורכי דין: מה יהיה בדבר ההגנה, הגבנו והשבנו, לא לאייכמן, כי השכל הטוב הוא לדרוש עורך דין אמריקאני או אנגלי, מה שכמובן לפי דעתי היה יותר טוב מאשר סרוואציוס ואז לקחנו בחשבון סכום יותר גדול, לא חשבנו אחרת.

היו"ר השר ל. אשכול:

הוא אמר רק להנמקה, כאילו נתנו לו סניגור על ידי בית המשפט.

השר פ. רוזן:

אם מה שקוראים בשפה האסורה "אופיציאל פערטיידיגער" מותר לשלם לו עד 20 ל"י ליום ולא יותר, אנו דווקא מעוניינים שתהיה לו הגנה מקצועית טובה, טובה לפי בחירתו. אם משרדו של סרוואציוס לא יעבוד כמה חודשים, איני יודע אם הסכום הוא גדול, מזה ישלם גם לעורך דין הישראלי שיעזור לו...

היו"ר השר ל. אשכול:

פה לא שאלת הסכום.

השר פ. רוזן:

דבר שני - אנו צריכים באופן דחוף ביותר לאשר הצעת חוק ולכן עלי להזדקק לשיטת שר האוצר, זאת אומרת לא יכולתי להעביר את הצעת החוק בדרך הרגילה ואני מבקש רשות להביא הצעת חוק בתי משפט - עבירות עונש מוות ישר לוועדת השרים לענייני חקיקה.

אני מחוייב לדאוג להרכב בית משפט מתאים וזאת מטעמים שאינני רוצה ואינני יכול להגיד פה, יכולתי אבל אינני רוצה, כי איני יודע אם הדברים שאומר לא יתפרסמו. אם זה יהיה בית משפט בהרכב רגיל, זאת אומרת שנשיא בית המשפט המחוזי בירושלים ירכיב בית משפט, אין כל אפשרות לעשות זאת, היו בעניין זה הרבה דיונים עם בנימין הלוי, שבמשפט נגד האדם השלישי היה שוב מצב כזה, שלאחר גמר המשפט עברו 9 חודשים עד להרשעה ועוד כמה חודשים עד לקביעת פסק הדין. אמנם בינתיים הוא היה בחופש.

אנו רוצים בשביל משפטים שעונשם מוות לחזור לשיטה שהיתה נהוגה בתקופת המנדט, שהיושב ראש יהיה שופט בית המשפט העליון, אבל זה משנה שינוי חוקי, שנשיא בית המשפט העליון ירכיב את בית המשפט. זה דבר אחד, אולי העיקרי בעניין זה.

אחר כך יש דברים יותר טכניים, למשל כל העניין של ניהול הפרוטוקול על ידי קצרנים ולא על ידי אב בית הדין...

השר מ. בנטוב:

נחוץ לזה חוק?

השר פ. רוזן:

זה מחייב חוק, כי בחוק הקיים כתוב בפירוש שאב בית הדין צריך לנהל את הפרוטוקול בידו. לא היינו מביאים תיקון זה, אילו לא היה מתעורר הדבר במשפט סחר, שעורך דין שפירא טען שכל הפרוטוקול איננו חוקי. אנו רוצים להיות בצד הבטוח.

אחר כך עוד דברים טכניים, שהנאשם אם הוא מוסר עדות צריך לעבור מתא הנאשמים לתא העדים, באופן סמלי זה דווקא יפה, זה לפי השיטה האנגלית, שהנאשם בהעידו איננו נמצא בתא הנאשמים אלא על דוכן העדים. שרותי הבטחון מתנגדים לזאת בכל התוקף, הוא צריך להיות כל הזמן בתא העומד בפני יריות.

אם אנו משנים, אנו רוצים לשנות דבר יותר חשוב אם כי מאד לא נעים, אבל אין מנוס מזאת. המצב הוא היום כי כשאנו ביטלנו את עונש המוות על רצח, ביטלנו גם הסעיף האומר איך לבצע עונש מוות, אין לפי המצב החוקי היום בכלל אפשרות לבצע דין מוות, בעניין זה צריך גם כן לעשות איזה דבר. אני מבקש להעביר כל זאת לוועדת השרים לענייני חקיקה.

היו"ר השר ל. אשכול:

מה הרכב ועדת שרים זו?

השר פ. רוזן:

שר המשפטים - יושב ראש, בנטוב, בן-אהרון, שיטרית, בורג, אבן, דיין.

מזכיר הממשלה כ. כ"ץ:

דיין ביקש לשחרר אותו מוועדה זו ולא נבחר אחר.

השר ח.מ. שפירא:

ביחס לחוק ביצוע פסק דין מוות הייתי מציע עכשיו לא להכניס הצעה זו. לאחר שבית הדין יפסוק דינו למוות, אז נציע הצעת חוק. אחרת יתפרש בקהל שאנו מכינים לו פסק דין מוות, זה מוטב לעשות לאחר פסק הדין ולא עכשיו.

השר פ. רוזן:

אולי נברר גם זאת בוועדה.

היועץ המשפטי טוען שבלי סעיף כזה בכלל אי אפשר להטיל עונש מוות. אני רוצה לומר לך, שהשופטים של בית המשפט העליון שאנחנו התייעצנו אתם היו לכתחילה בדעתך, אבל הם השתכנעו. אם אתם עומדים בערעור, אפשר לעשות רק דבר אחד, לא להביא סעיף זה יחד עם הסעיפים האחרים, אולי להפריד ביניהם.

השר ח.מ. שפירא:

אם יציעו בעת ובעונה אחת - יקשרו את הדברים.

השר מ. בנטוב:

בקשר עם שינויי הרכב בתי הדין - זוהי הצעה אד הוק או זה יישאר בכל המשפטים?

השר פ. רוזן:

בכל משפטי עונש מוות.

השר מ. בנטוב:

זאת אומרת בכל משפטי רצח?

<u>השר פ. רוזן:</u>

לא, זה רק במשפטי בגידה בשעת מלחמה ובחוק עזרה לנאצים.

יש כאן עוד שיקול...

<u>השר י. בן-אהרון:</u>

נרמז כבר בדבריך.

<u>השר פ. רוזן:</u>

אני מבקש לא לפרסם דבר זה, כי זה מאד לא נעים.

<u>היו"ר השר ל. אשכול:</u>

הוסכם להעביר זאת לוועדה בסמכות להחליט.

מ ח ל י ט י ם : א) ליפות כוחה של ועדת השרים לענייני חקיקה לדון ולאשר, על דעת הממשלה, את הצעת חוק בתי המשפט (עבירות שעונשן מוות).

ב) הממשלה תשא בהוצאות סניגורו של אייכמן, בסך 20,000 דולר.